

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

**KLASA: 011-01/14-01/05
URBROJ: 507/20-14-2**

Zagreb, 24. listopada 2014.

**HRVATSKI SABOR
Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora
n/p Peđe Grbina, predsjednika Odbora**

**PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o
financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, P.Z. br. 706**

Poštovani,

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske razmotrilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te u svezi s time daje svoje mišljenje.

Predložene izmjene i dopune Zakona odnose se uglavnom na dopunu članaka kojima se propisuje obveza korištenja elektroničkog obrasca za sve subjekte koji podliježu obvezama proizašlim iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, broj 24/11., 61/11., 27/13. i 2/14., u daljnjem tekstu Zakon). Ovdje odmah moramo istaknuti da Ministarstvo financija svake godine propisuje elektronički obrazac samo za dostavu godišnjih financijskih izvješća za političke stranke i isti je dostupan na web stranicama Ministarstva, dok za dostavu drugih podataka takav obrazac nije propisan.

Mišljenja smo da bi obveza dostave izvješća na elektroničkom obrascu pridonijela transparentnosti financiranja svih subjekata na koje se Zakon odnosi, bilo da se radi o izbornim kampanjama, bilo da se radi o zakonskoj obavezi njihovog redovitog godišnjeg izvještavanja, te da bi pridonijela smanjenju političke korupcije i dodatnoj izgradnji povjerenja građana kako u institucije koje obavljaju nadzor tako i u sve političke subjekte, a ne samo političke stranke. Ovdje moramo pripomenuti da se predlagateljima očito potkrala greška kad je u OBRAZLOŽENJU STANJA I PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, u zadnjem odlomku ustvrdio da transparentnost financiranja političkih stranaka „pridonijela bi razvoju političke korupcije i smanjenju razine nepovjerenja građana u politiku i političke stranke.“

Međutim, kako bi se mogao koristiti jedinstveni elektronički obrazac nužno je propisati **obvezu korištenja aplikacije** za sve subjekte nadzora, te propisati tko će biti ovlašten na izradu te aplikacije. U tom slučaju politički subjekti koji podliježu zakonskim obavezama bili bi dužni u navedenu aplikaciju unositi svoja izvješća u elektroničkom obliku. Isto tako trebalo bi zakonski riješiti sigurnosni sustav navedene aplikacije kako bi se spriječile njene moguće zloporabe. Radi učinkovitosti i olakšanog nadzora potrebno bi bilo osmisliti sustav povezivanja aplikacije s drugim bazama podataka kao npr. registrom političkih stranaka, sudskim registrom, poreznom upravom, FINA-om i dr. Pri tome posebno ističemo nužnost uspostave registra članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s liste grupe birača pri Ministarstvu uprave budući da su i oni obveznici primjene Zakona.

Ukoliko bi se provele sve predradnje za uspostavu online aplikacija, što bi potom omogućilo uvođenje elektroničkog obrasca, smatramo da bi se time, ne samo povećala transparentnost podataka, već bi se uspostavila velika baza podataka koja bi znatno olakšala način kontrole subjekata nadzora. Na taj način bi se stvorile pretpostavke za jedan sasvim novi način objave izvješća na jednome mjestu – na jedinstvenoj web stranici gdje bi se npr. moglo pretraživati baze svih donatora. Ovdje svakako moramo istaknuti poteškoću u dosadašnjem detektiranju web stranica na kojim politički subjekti objavljuju svoja izvješća, a s kojom se Povjerenstvo susreće tijekom provođenja nadzora, a koja bi na ovaj način bila otklonjena, a bio bi riješen problem vezan uz pojam objave na „vlastitim“ web stranicama. No, kao što smo i naglasili predloženim dopunama članaka važećeg Zakona na način kako su to predložili predlagatelji Izmjena i dopuna Zakona, a bez dodatne dorade važećeg Zakona u svim onim elementima koje smo ranije spomenuli postigla bi se samo još veća nedorečenost, ionako dosta nejasnog i za provedbu kompliciranog Zakona.

Državno izborno povjerenstvo smatra da bi trebalo pristupiti značajnijim izmjenama i dopunama Zakona, a na koji su u svezi tumačenja pojedinih članaka dana tolika brojna mišljenja Ministarstva uprave da ih ima više nego li i samih članaka Zakona, jer držimo da se subjekti na koje se on odnosi vrlo teško mogu u njemu snalaziti. Možda bi bilo najsvrsishodnije pristupiti izradi novog Zakona temeljenog na navedenim mišljenjima i iskustvu Državnog izbornog povjerenstva u njegovoj provedbi. Naime, nakon što se provedu izbori za predsjednika Republike Hrvatske, Povjerenstvo će imati saznanja o problemima i nedostacima Zakona vezanim uz svaku pojedinu vrstu izbora te će temeljem tog iskustva moći značajno pomoći u izradi jednostavnijeg, a ipak učinkovitog Zakona koji bi imao zasebno sistematizirane odredbe koje se odnose na izbornu promidžbu i one koje se odnose na redovito godišnje financiranje političkih subjekata koji podliježu zakonskom nadzoru.

Isto tako smatramo da bi za provođenja predloženog Zakona u svakom slučaju bilo nužno osigurati dodatna sredstva u Proračunu.

S poštovanjem,

POTPREDsjednica
Zdravka Čufar Šarić, dipl. iur.